

ФУНКЦІЇ І СТРАТЕГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ГРОМАДІ

Лекція 6

1 Завдання та навички соціальних працівників в громаді

2 Ролі соціального працівника в громаді

3 Тактики соціальної роботи в громаді

4 Як бути ефективним фасилітатором

Завдання соціальних працівників у громаді

LOGO

- Попри існування різноманітних теоретичних моделей роботи в громаді, усі працівники, які займаються цим видом діяльності, повинні володіти певним набором знань, навичок та методів роботи.

THANK GOD
for
SOCIAL
WORKERS

Завдання соціальних працівників у громаді

LOGO

- Зазвичай завдання соціальних працівників у громаді полягає в такому:
- налагодження та підтримка контактів з індивідами, групами та організаціями;
- розвиток профілю спільноти, оцінка ресурсів та потреб спільноти;
- розробка стратегічного аналізу та планування цілей, завдань і пріоритетів;
- підтримка створення груп;
- підтримка роботи та розвитку груп;

Завдання соціальних працівників у громаді

LOGO

- робота з конфліктами поміж групами й організаціями;
- співробітництво й ведення переговорів з іншими установами;
- втручання у розробку й проведення політики;
- усний та письмовий зв'язок з індивідами, групами й організаціями;
- робота з конкретними людьми, включаючи консультування;
- керування ресурсами, включаючи штатний розпис та бюджет;
- підтримка груп та організацій в отриманні ресурсів, наприклад через заявки на грант;

Завдання соціальних працівників у громаді

LOGO

- контроль та оцінка найефективнішого використання ресурсів;
- відрахування з груп та/або забезпечення ефективного припинення діяльності груп;
- розробка, контроль та оцінка стратегій рівних можливостей.

Навички соціальних працівників у громаді

LOGO

- **Навички**, необхідні соціальному працівникові **поділяються на три сфери**:
- **знання поведінки людей** та теорій соціальної організації та міжособистісної взаємодії;
- **практичні методи**: техніки втручання - комунікація, інтерв'ювання, фасилітація (допомога у спілкуванні) роботи групи, посередництво й переговори, планування та оцінювання;
- **технічні навички**: збір, перевірка та аналіз даних, ведення комп'ютерних баз даних, підготовка інформаційних матеріалів за допомогою комп'ютера, користування Інтернетом та веб-дизайн.

Навички соціальних працівників у громаді

LOGO

- Оскільки робота в громаді передбачає залучення до неї членів громади, то її працівники мають володіти **лідерськими якостями.**

Ролі соціальних працівників у громаді в рамках різних моделей

LOGO

1

Сусідська модель/ «Дії всередині громади»

Посередники у процесі змін та організатора невеликих груп, орієнтованих на розв'язання конкретного завдання

2

«Розвиток громади»

Агенти змін, що не тільки збирають та аналізують дані, а й маневрують між різними установами та органами влади.

3

«Місцева/громадська політика»

Організатори груп людей, котрі зазнають дискримінації: мобілізація мас, а також вплив на політичний процес.

Ролі соціального працівника в громаді (А. Гілхріст)

- А. Гілхріст визначає ролі працівника в громаді залежно від ключових функцій, які їм доводиться виконувати. Вона виділяє, такі ключові ролі:
  - організатор;
  - захисник прав;
  - розхитувач устрою;
  - вчитель соціальних умінь;
  - порадник.

Ролі соціального працівника в громаді (А. Гілхріст)

LOGO

- Соціальні працівники в громаді **можуть виконувати й інші ролі**, наприклад, бути медіатором (посередником), фасилітатором, агентом з питань соціальних змін, менеджером, експертом, лідером, секретарем групи тощо.

Робота в громаді, хоча й має ті ж складові, що й індивідуальна соціальна робота — визначення проблеми, складання плану втручання, втручання та його оцінювання, проте ґрунтується на інших методах та підходах.

Тактики соціальної роботи в громаді

LOGO

- Загалом, у літературі із соціальної роботи тактики роботи в громаді поділяють на три групи:
- співпраця,
- проведення кампаній,
- боротьба.

Тактика співпраці

LOGO

- Тактика співпраці ґрунтується на досягненні консенсусу як усередині громади (між усіма її прошарками і групами), так і з зовнішніми сильними та владними структурами (політичними, адміністративними, фінансовими тощо).
- Це потребує встановлення у громаді таких внутрішніх взаємин та зовнішніх зв'язків, які ґрунтуються на домовленостях, а не на конфлікті.

Тактика проведення кампанії

LOGO

- Кампанія означає групові зусилля щодо переконання системи, на яку спрямовані зміни, у необхідності цих змін та виділення потрібних ресурсів.
- Брак консенсусу перешкоджає застосуванню тактики співпраці, однак не виявляє очевидної незгоди.

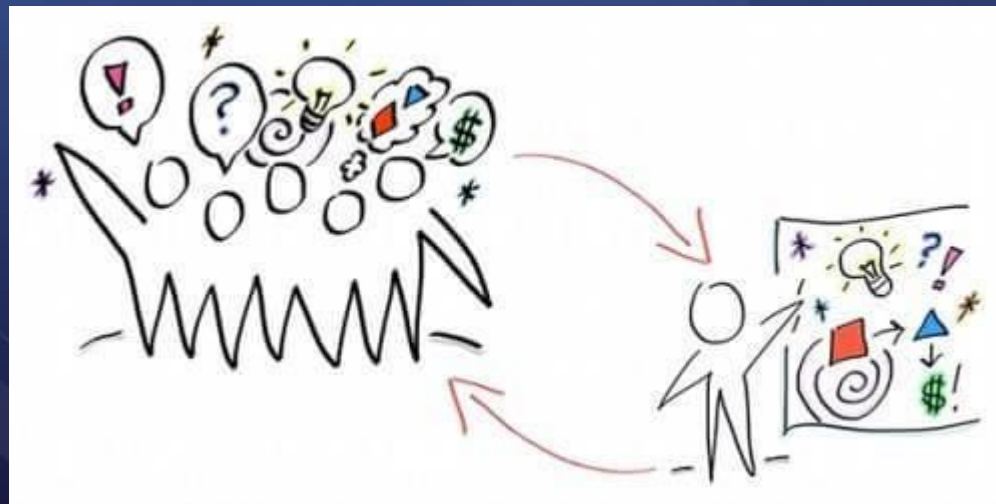
- Запорукою успіху тактики боротьби є обрання яскравого, емоційно забарвленого символу (логотипа, малюнка, пісні, особи тощо), а також гасла кампанії, зрозумілого для широкого кола людей.
- До широкого поняття кампанії віднесено такі вузьчі тактики, як навчання, переконання й лобіювання та звернення до засобів масової інформації.

Як бути ефективним фасилітатором?

LOGO

- Роль фасилітатора – допомогти кожному думати найкращим чином.
- Його функції:
  - залучати до повноцінної участі,
  - сприяти взаєморозумінню,
  - стимулювати прийняття взаємоприйнятних рішень,
- культивувати почуття загальної відповідальності.

18 технік уміння слухати

- Повага до різних стилів спілкування
- Перефразування – даємо зрозуміти, що почули.
- Розпитування - допомога учаснику у висловленні ідеї.
- Віддзеркалення - допомагає побудувати довіру. Прискорює темп повільних дискусій.
- Збір ідей - записуємо їх списком.
- Стекінг - процес, який допомагає висловитися по черзі.

18 технік уміння слухати

- Трекінг - відслідковування декількох ліній обговорення – розгалуження ідей.
- Підбадьорення - «Хто ще бажає поділитися?»
- Врівноваження – «Чи є інші погляди на це питання?»
- Розговорити мовчунів.
- Визнання почуттів - «я розумію, що ви незадоволені»
- Прийняття - будь-яка точка зору має право на існування.

18 технік уміння слухати

LOGO

- Емпатія - представити себе на місці іншої людини.
- Навмисне мовчання - «давайте зробимо паузу».
- Лінкування - «Як те, про що ви говорите відноситься до того, що ми зараз обговорюємо?».
- Пошук точок перетину - знайти щось спільне, об'єднуюче.
- Слухання при наявності своєї точки зору (техніка зміни капелюхів) - коли фасилітатор є також лідером групи, керівником.
- - *Підведення підсумків* - резюме та узагальнення, перефразування усього, що було.

Питання на семінарське заняття

Теоретичні питання:

Етапи розвитку соціальної роботи у громаді;
організація служб у громаді; розвиток професіоналізму й компетентності у членів громади (співробітників та добровольців служб); боротьба за зміни (зокрема у соціальній політиці).

Творче завдання:

Зробити доклад і презентацію на тему: «Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах» (за вибором студента).

